

Justitieutskottets betänkande

1983/84:28

om ändring i lagen om hundskatt m. m. (prop. 1983/84:142 delvis)

Propositionen

I proposition 1983/84:142 har regeringen (justitiedepartementet) föreslagit riksdagen att anta av lagrådet granskade förslag till

1. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
2. lag om ändring i lagen (1923:116) om hundskatt,
3. lag om ändring i lagen (1935:113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling,
4. lag om ändring i valutalagen (1939:350),
5. lag om ändring i allmänna prisregleringslagen (1956:236),
6. lag om ändring i allmänna tjänstepliktslagen (1959:83),
7. lag om ändring i lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker,
8. lag om ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat,
9. lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktig ursprungsdeklaration m. m.,
10. lag om ändring i lagen (1963:583) om avveckling av fideikommiss,
11. lag om ändring i lagen (1971:1204) om byggnadstillstånd m. m.,
12. lag om ändring i CECA-lagen (1972:762),
13. lag om ändring i tullagen (1973:670),
14. lag om ändring i lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder,
15. lag om ändring i marknadsföringslagen (1975:1418),
16. lag om ändring i lagen (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen,
17. lag om ändring i ransoneringslagen (1978:268),
18. lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620),
19. lag om ändring i konkurrenslagen (1982:729),
20. lag om ändring i lagen (1983:1034) om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel, m. m.

Propositionen har hänvisats till justitieutskottet såvitt avser lagförslagen 2–20 och till konstitutionsutskottet såvitt avser lagförslag 1. Detta behandlas av konstitutionsutskottet i dess betänkande KU 1983/84:29.

Beträffande propositionens huvudsakliga innehåll hänvisas till vad som anförs i det följande under rubriken Utskottet på s. 12.

De till justitieutskottet remitterade lagförslagen har följande lydelse.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1923:116) om hundskatt

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1923:116) om hundskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Till böter döms den som

1. underlåter att fullgöra anmälningsskyldighet enligt 5 §,
2. genom oriktig uppgift söker undandra sig skattskyldighet, om inte gärningen är belagd med straff i brottsbalken, eller
3. bryter mot 8 §.

Allmänt åtal får *endast väckas*
efter *anmälan* av kommun.

Allmänt åtal får *väckas endast*
efter *medgivande* av kommun.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Lagen omtryckt 1980:516.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1935:113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1935:113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

Den som uppsåtligen bereder arbete åt någon efter anvisning genom arbetsförmedling som utan tillstånd bedrivs i förvärvssyfte dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket får väckas endast efter *anmälan* av arbetsmarknadsstyrelsen.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket får väckas endast efter *medgivande* av arbetsmarknadsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1976:156.

4 Förslag till

Lag om ändring i valutalagen (1939:350)

Härigenom föreskrivs att 12 och 15 §§ valutalagen (1939:350) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §¹

Den som ej har efterkommit vitesföreläggande som har meddelats med stöd av förordnande enligt denna lag får icke dömas till ansvar för gärning som omfattas av föreläggandet.

Allmänt åtal för brott mot denna lag får utom i fall som avses i 15 § väckas endast efter *anmälan* av riksbanken.

Allmänt åtal för brott mot denna lag får utom i fall som avses i 15 § väckas endast efter *medgivande* av riksbanken.

15 §²

Tullmyndighet får kontrollera att utförsel- och införselbud som meddelas med stöd av 2 § första stycket 4) eller 5) efterlevs.

Den som till eller från det svenska tullområdet medför sådana tillgångar som avses i 2 § första stycket 4) eller 5) skall anmäla och lämna uppgifter om tillgångarna i enlighet med vad regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, generaltullstyrelsen bestämmer. För kontroll av sådana uppgifter skall den uppgiftsskyldige bereda den som verkställer kontrollen tillfälle att undersöka handresgods, annat medfört gods och alla utrymmen i transportmedel samt därvid svara för den transport som behövs och för uppackning och återinpackning.

I övrigt gäller för kontrollen i tillämpliga delar 38, 44, 45 och 50 §§ tullagen (1973:670) samt 57, 58, 60, 62, 65 och 68 §§ samt 73 § 8 och 9 tullstadgan (1973:671) i den lydelse stadgan hade den 1 januari 1978.

Till böter dömes den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att göra anmälan eller lämna uppgifter i fall som avses i andra stycket.

Till ansvar enligt denna paragraf dömes ej, om gärningen är ringa eller kan föranleda ansvar enligt 9 eller 10 § denna lag, enligt brottsbalken eller lagen (1960:418) om straff för varusmuggling. Allmänt åtal för brott som avses i denna paragraf får ej väckas *utan anmälan* av tullmyndighet.

Till ansvar enligt denna paragraf dömes ej, om gärningen är ringa eller kan föranleda ansvar enligt 9 eller 10 § denna lag, enligt brottsbalken eller lagen (1960:418) om straff för varusmuggling. Allmänt åtal för brott som avses i denna paragraf får väckas *endast efter medgivande* av tullmyndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1978:257.

² Senaste lydelse 1978:257.

5 Förslag till**Lag om ändring i allmänna prisregleringslagen (1956:236)**

Härigenom föreskrivs att 18 § allmänna prisregleringslagen (1956:236) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

18 §

Brott varom förmåles i 10-13 §§ må av allmän åklagare åtalas allenast efter anmälan eller medgivande av myndighet som Konungen bestämmer.

Allmänt åtal för brott som avses i 10-13 §§ får väckas endast efter medgivande av myndighet som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

6 Förslag till**Lag om ändring i allmänna tjänstepliktslagen (1959:83)**

Härigenom föreskrivs att 24 § allmänna tjänstepliktslagen (1959:83) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

24 §

Med dagsböter straffes

a) den som bryter mot förbud eller föreskrift enligt 4 § eller 5 § första stycket första punkten,

b) arbetstagare, som icke inom utsatt tid efterkommer föreläggande enligt 6 §,

c) tjänstepliktig, som icke inom utsatt tid efterkommer behörig myndighets föreläggande att taga arbete eller eljest olovligen uteblir från arbetet eller nedlägger detsamma eller på annat sätt i väsentlig grad brister i fullgörandet av tjänsteplikten,

d) den som vid fullgörande av upplysningsskyldighet, som föreskrivits med stöd av 20 §, lämnar medvetet oriktig uppgift, samt

e) den som icke fullgör upplysnings- eller inställeskyldighet, som föreskrivits med stöd av 20 §.

Är brott, som ovan vid a)–d) sägs, med hänsyn till omständigheterna vid brottet att anse som grovt, skall till fängelse i högst sex månader eller dagsböter, lägst trettio, dömas.

Brott, som avses i denna paragraf, må ej åtalas av allmän åklagare utan att länsarbetsnämnd anmält det till åtal.

Allmänt åtal för brott som avses i denna paragraf får väckas endast efter medgivande av länsarbetsnämnden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker

Härigenom föreskrivs att 2 § 2 mom. lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 mom. Åtal för brott som avses i 1 mom. *må ej äga rum med mindre generaltullstyrelsen lämnar tillstånd därtill.*

2 mom. *Allmänt åtal för brott som avses i 1 mom. får väckas endast efter medgivande av generaltullstyrelsen.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §¹

Brott som avses i 11 och 12 §§ *må av åklagare åtalas endast efter anmälan av socialstyrelsen.*

Allmänt åtal för brott som avses i 11 och 12 §§ får väckas endast efter medgivande av socialstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1977:294.

9 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktig ursprungsdeklaration m.m.**

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktig ursprungsdeklaration m.m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

Brott som avses i denna lag *må ej åtalas av åklagare med mindre generaltullstyrelsen anmäler det till åtal.*

Allmänt åtal för brott som avses i denna lag får väckas endast efter medgivande av generaltullstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

10 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1963:583) om avveckling av fideikommiss**

Härigenom föreskrivs att 39 § lagen (1963:583) om avveckling av fideikommiss skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

39 §

Försummar någon vad som åligger honom enligt 21 §, dömes till dagsböter. *Förseelse som nu sagts må ej åtalas, med mindre den av fideikommissnämnden anmälts till åtal.*

Försummar någon vad som åligger honom enligt 21 §, dömes till dagsböter. *Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av fideikommissnämnden.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

11 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1971:1204) om byggnadstillstånd m.m.**

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1971:1204) om byggnadstillstånd m.m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***9 §¹**

Till böter dömes den som

1. underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet som avses i 6 § eller
2. vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som avses i 6 § uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

I fråga om brott som avses i första stycket får allmänt åtal väckas endast efter anmälan av arbetsmarknadsstyrelsen.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket får väckas endast efter medgivande av arbetsmarknadsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1975:736.

12 Förslag till**Lag om ändring i CECA-lagen (1972:762)**

Härigenom föreskrivs i fråga om CECA-lagen (1972:762)

dels att i 1-3, 5 och 9 §§ ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att 7 § skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 §**

Åtal för brott enligt denna lag får väckas endast efter anmälan av myndighet som *Konungen* bestämmer.

Allmänt åtal för brott enligt denna lag får väckas endast efter medgivande av myndighet som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

13 Förslag till**Lag om ändring i tullagen (1973:670)**

Härigenom föreskrivs att 41 § tullagen (1973:670) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*41 §¹

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter

1. att lämna uppgift eller handling enligt 7-9 §§ eller 10 § första stycket, eller

2. att göra anmälan enligt 11 §, dömes för tullförseelse till böter, om ej underlåtenheten är belagd med straff i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Allmänt åtal för tullförseelse får ej väckas *utan anmälan* av tullmyndighet.

Allmänt åtal för tullförseelse får väckas *endast efter medgivande* av tullmyndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1974:982.

14 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder**

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*22 §¹

Allmänt åtal för *gärning* som avses i 19 eller 20 § får väckas endast efter *anmälan* av arbetsmarknadsstyrelsen.

Allmänt åtal för *brott* som avses i 19 eller 20 § får väckas endast efter *medgivande* av arbetsmarknadsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1975:743.

15 Förslag till**Lag om ändring i marknadsföringslagen (1975:1418)**

Härigenom föreskrivs att 17 § marknadsföringslagen (1975:1418) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

17 §

Talan om utdömande av vite föres vid allmän domstol av åklagare. Sådan talan får väckas endast efter anmälan av konsumentombudsmannen eller, i fråga om vite som avses i 5 §, av annan som hos marknadsdomstolen har ansökt om förbudet eller åläggandet.

Allmänt åtal för brott mot denna lag får väckas endast efter *anmälan* eller medgivande av konsumentombudsmannen.

Allmänt åtal för brott mot denna lag får väckas endast efter medgivande av konsumentombudsmannen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

16 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen**

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

Arbetsgivare, som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att anmäla ledig plats enligt vad som föreskrivs i denna lag, dömes till böter, högst 500 kronor. Detsamma skall gälla arbetsgivare som i anmälan uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktig uppgift, vilken ej saknar betydelse.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket får väckas endast efter *anmälan* av arbetsmarknadsstyrelsen.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket får väckas endast efter *medgivande* av arbetsmarknadsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

17 Förslag till Lag om ändring i ransoneringslagen (1978:268)

Härigenom föreskrivs att 51 § ransoneringslagen (1978:268) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

51 §

Åtal för brott som avses i 46 § får väckas endast efter *anmälan eller* medgivande av myndighet som regeringen bestämmer.

Allmänt åtal för brott som avses i 46 § får väckas endast efter medgivande av myndighet som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

18 Förslag till Lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620)

Härigenom föreskrivs att 75 § socialtjänstlagen (1980:620) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

75 §

Till böter dömes den som

1. åsidosätter bestämmelserna i 25 § eller 31 § första stycket, om inte gärningen i sistnämnda fall är belagd med straff i lagen (1979:552) om internationell adoptionshjälp,
2. överträder förbud som har meddelats med stöd av 27 eller 28 §,
3. utan tillstånd driver ett sådant hem för vård eller boende som avses i 69 §,
4. i strid mot ett förbud som har meddelats enligt 70 § fortsätter verksamheten vid ett hem för vård eller boende.

Allmänt åtal får väckas endast *om* *gärningen har anmälts till åtal* av socialnämnden, länsstyrelsen eller socialstyrelsen.

Allmänt åtal får väckas endast *efter medgivande* av socialnämnden, länsstyrelsen eller socialstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

19 Förslag till**Lag om ändring i konkurrenslagen (1982:729)**

Härigenom föreskrivs att 39 § konkurrenslagen (1982:729) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

39 §

Allmänt åtal för brott mot denna lag får väckas endast efter *anmälan* eller medgivande av näringsfrihetsombudsmannen.

Allmänt åtal för brott mot denna lag får väckas endast efter medgivande av näringsfrihetsombudsmannen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

20 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1983:1034) om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel, m.m.**

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1983:1034) om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel, m.m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

13 §

Allmänt åtal för brott som avses i denna lag får väckas endast efter *tillstånd* av kontrollmyndigheten.

Allmänt åtal för brott som avses i denna lag får väckas endast efter *medgivande* av kontrollmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

Utskottet

I propositionen föreslås att myndigheterna i större utsträckning än vad som gäller f. n. utan hinder av sekretess skall få lämna ut uppgifter som angår misstankar om allvarliga brott till polis och åklagare och andra myndigheter. Förslaget bygger på en promemoria från brottsförebyggande rådet och är avsett som ett led i kampen mot organiserad och ekonomisk brottslighet och annan allvarlig kriminalitet.

De delar av förslaget som hänvisats till justitieutskottet (lagförslagen 2–20) innebär i huvudsak att det i en rad likartade bestämmelser i olika lagar införs en enhetlig terminologi för att uttrycka att det krävs sådant tillstånd av en myndighet som avses i 20 kap. 3 § andra stycket rättegångsbalken för att allmänt åtal skall få väckas för brott mot bestämmelser i de aktuella lagarna. Syftet med ändringarna är att undanröja oklarheter om de ifrågavarande bestämmelsernas innebörd.

Utskottet har inget att erinra mot lagförslagen. Beträffande ändringen i 9 § lagen (1923:116) om hundskatt vill utskottet endast peka på att den inte innebär någon förändring av den ställning av målsägande som en kommun kan ha beträffande brott enligt sagda paragraf (jfr BRÅ PM 1982:6 s. 203).

Utskottet hemställer

1. att riksdagen antar det genom proposition 1983/84:142 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1923:116) om hundskatt,
2. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1935:113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling,
3. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i valutalagen (1939:350),
4. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i allmänna prisregleringslagen (1956:236),
5. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i allmänna tjänstepliktslagen (1959:83),
6. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker,
7. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat,
8. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsdeklaration m. m.,
9. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1963:583) om avveckling av fideikommiss,
10. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1971:1204) om byggnadstillstånd m. m.,

11. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i CECA-lagen (1972:762),
12. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i tullagen (1973:670),
13. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder,
14. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i marknadsföringslagen (1975:1418),
15. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1976:157) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ledig plats till den offentliga arbetsförmedlingen,
16. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i ransoneringslagen (1978:268),
17. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620),
18. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i konkurrenslagen (1982:729),
19. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1983:1034) om kontroll över tillverkningen av krigsmateriel, m. m.

Stockholm den 15 maj 1984

På justitieutskottets vägnar

LISA MATTSON

Närvarande: Lisa Mattson (s), Eric Jönsson (s), Karin Söder (c), Arne Nygren (s), Hans Pettersson i Helsingborg (s), Helge Klöver (s), Arne Svensson (m), Gunilla André (c), Karl-Gustaf Mathsson (s), Ulla-Britt Åbark (s), Sven Munke (m), Lars-Erik Lövdén (s), Inger Wickzén (m), Göran Ericsson (m) och Kerstin Anér (fp).

